

2. Бугрим В. Соціальна реклама в інформаційному суспільстві. Актуальні проблеми міжнародних відносин. 2014. №50. С.58-62.
3. Гулакова Г.В. Моделі ефективності соціальної реклами в процесі реалізації управлінських рішень: шляхи використання. Державне управління: удосконалення та розвиток, № 12, 2012. URL: <http://www.dy.nauka.com.ua/index.php?op=1&z=514>. (Дата звернення: 12.11.2019).
4. Гурне Б. Державне управління: Пер. з франц. Київ: Основи, 2013. 165 с.
5. Державне управління: теорія і практика; за заг. ред. доктора ю. н., проф. Авер'янова В. Б. Київ: Юрінком Інтер, 2008. 432 с.
6. Малиновський В. Я. Державне управління: навчальний посібник. Луцьк: Ред.-вид. відд. "Вежа" Вол. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2010. 558 с.
7. Николайшвили Г.Г. Социальная реклама: теория и практика: уч. пособие. Москва, 2006. 210 с.
8. Ревенко Т.В. Концепція розвитку соціальної реклами органів державної влади в Україні. Теорія та практика державного управління. 2011. Вип. 3(34). С.1-8.
9. Ромат Е. Социальная реклама в системе социального маркетинга. Маркетинг и реклама. 2009. №11. С. 19-27.
10. Федотова Л.Н. Социология массовой коммуникации: уч. пособие Москва, 2013. 233 с.

ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЖУРНАЛІСТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Науменко Н., Воробйова Г. В.

Винахід у кінці ХІХ ст. радіо, а на початку ХХ ст. – телебачення підштовхнуло розвиток журналістики на новий рівень. Розвиток Інтернету привніс у журналістику нові особливості. У світовому просторі 19 ст. з'являються нові промислові професії, наприклад, редактор газетних журналів, так Джеймс Гордон Беннетт, коли заснував New York Herald у 1835 році, обробляв майже усі аспекти публікації щоденної газети. З розширенням видання газет, з'являється поняття штатного журналіста. Таким чином журналіст, працюючий на повну ставку замінює багату кількість спадкових кореспондентів. Однак, завжди було місце для стрингера, репортера, працюючого неповну робочу добу, десь у маленькому віддаленому містечку або регіоні. Уільям Говард Рассел, репортер лондонської газети The Times часу Кримської війни (друга половина ХІХ ст.), прославився як один з

перших військових кореспондентів. Репортер може стати таким само відомим, як солдат, та його повідомлення можуть часом запобігти нанесенню шкоди, які здійснюються у воєнний час. У мирний час безстрашний репортер на місці, він має надію «викопати» конкуруючі документи для великої історії, теж стає народним героєм, та його підзаголовки (назва або ном-реліз, опублікований разом зі статтею) міг би стати більш відомим, ніж редактор.

Поступово за виробничою необхідністю створюються інформаційні агентства: Reuters, New York Associated Press та інші. Агентства друку забезпечували безперервне надання міжнародних подій у міру їх надходження - і підвищували стандарти об'єктивної новинної звітності. Для своїх веб-сторінок редактори стали покладатися на синдикати, які поставляли готові до використання матеріали.

Українська журналістика формувалась на початку 19 ст. Розвиваючись, вона набула великого громадського і культурного значення. Прогресивна українська журналістика кінця 19-20 ст., представлена І. Франко, М. Павликом, Лесею Українкою, С. Подолинським, П. Грабовським, В. Стефаником та ін.

Стандарти журналістики в незалежній Україні ХХ-ХХІ ст. прирівнювалися здебільше до пропагандистських функцій, які схвалювалися та підтримувалися владою (так історично склалося за радянський період). З часом ЗМІ України пристосовуються до нових трансформаційних процесів, що означало: комерціалізацію медіа ринку та встановлення нових правил, які почали диктуватися новими власниками (людьми, які перебували в політиці чи були тісно пов'язані з нею), виходячи з урахуванням їхніх власних інтересів. Пропаганда замаскувалася під різноманітними видами цензури – від редакційної та владної. Згодом українські журналісти стали частіше писати і говорити про важливість її формалізації, посилаючись на іноземний досвід (BBC, Editorial Guidelines, American Society of Newspaper, Editors Code of Ethics, Associated Press Managing, Editors Ethics Codes тощо). В Україні

з'явилися Національної спілки журналістів України (НСЖУ), «Кодекс професійної етики українського журналіста» (КПЕУ) та «Етичний кодекс українського журналіста» (ЕКУЖ). Але журналісти-практики, які приходять в професію журналіста з іншою освітою, як показують результати фокус-груп, дізнаються про ці документи або випадково, або під час судових позовів на ЗМІ чи конкретного журналіста.

Правові засади про професійні стандарти діяльності журналістів визначені Конституцією України (1996/2019 рр.), законами України: «Про інформацію» (1992/2019 рр.), «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні» (1992/2018 рр.), «Про інформаційні агентства» (1995/2019 рр.), «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів» (1997/2019 рр.), «Про забезпечення функціонування української мови як державної» (2019 р.), «Про телебачення і радіомовлення» (1993/2019 рр.) та ін. [1]

Загалом доступ до професії журналіста в Україні є цілком вільним, не потрібно мати фахову освіту, бути членом професійного об'єднання та ін. – безумовно, це дуже ліберально, але не дає можливості професійній спільноті реагувати на порушників професійних стандартів шляхом позбавлення їх належності до своєї корпорації, або в якихось м'якших формах. Ймовірно, потрібна формула фахівця-журналіста. У Законі України «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні» ст.25 більш детально конкретизується, що журналістом редакції масової інформації є творчий працівник, який професійно збирає, одержує, створює і займається підготовкою інформації та діє на підставі трудових чи інших договірних відносин з його редакцією або займається такою діяльністю за її уповноваженням, що підтверджується редакційним посвідченням чи іншим документом, виданим йому редакцією цього друкованого засобу масової інформації [1]. Тому можливо здійснити висновок, що все ж робиться акцент

на необхідність фахової підготовки та одним з принципів НСЖУ є – удосконалення журналістики в Україні.

Відносно статуту Національної спілки журналістів України, який створюється і діє на засадах добровільного об'єднання та рівноправності її членів, самоврядування, законності та гласності, взаємодопомоги, співробітництва, невтручання у творчий процес своїх членів та на принципах: гарантії свободи слова і поглядів журналістів; поваги до різних світоглядних позицій; незалежності у своїй статутній діяльності від органів державної влади та місцевого самоврядування, політичних партій та об'єднань інших громадських організацій, але можливо треба зауважити, що низка ЗМІ порушує незалежність від політичних партій тощо, що веде до нанесенню шкоди одному з основних напрямів діяльності НСЖУ – поширенню об'єктивної інформації.

Також в Україні діє Комісія з журналістської етики, яка є корпоративним інститутом громадського суспільства, що розглядає конфліктні ситуації за зверненням фізичних та юридичних осіб, зацікавлених у оцінці професійної діяльності журналістів, головного редактора, засновника або власника ЗМІ або державного органу, що має компетенцію у галузі масової інформації. Рішення комісія виносить спираючись на норми законодавства України, ст.19 Декларації прав людини, ст.10 Європейської Конвенції про захист прав людини і основних свобод, ст. 34 Конституції України тощо та застосовуючи до конкретних ситуацій Кодекс етики українського журналіста. Діяльність Комісії спрямована на досягнення цілей: формування культури професійної та чесної журналістики; становлення довіри до ЗМІ; зміцнення принципу свободи слова в Україні; усвідомлення широкими колами журналістів міжнародно-визнаних правил поведінки та необхідності дотримуватися їх у щоденній діяльності; досягнення точної кваліфікації дій, що оскаржуються, і формулювання рішень, які застосовуватимуться у майбутньому в якості прецедентів.

Однак, хоча журналістська професія переживає нелегкий період, все ж треба пам'ятати, що журналісти повинні дотримуватися вимог законів України, діяти у правовому полі України мають з повагою ставитися до приватного життя людини та як члени НСЖУ зобов'язані зміцнювати авторитет НСЖУ, слідувати Статуту і Кодексу професійної журналістської етики та, однак, все залежить від людей, які цю професію наповнюють конкретним змістом.

Базові пріоритети, які пропонує НСЖУ урядові й Міністерству культури – сконцентруватися на питаннях: безпеки українських журналістів та створення економічних стимулів для розвитку українських ЗМІ. Професія журналіста є однією з найбільш ризикованих у світі. Звісно, порівняно з іншими професіями, журналісти гинуть лише кілька разів на рік, і кожен випадок освітлюється на сторінках ЗМІ. Проте, як мінімум, 50% українських журналістів хоч раз чули на свою адресу погрози, ставали об'єктами нападів чи зазнавали тиску через свою професійну діяльність. Статтею 17 Закону України «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів встановлено відповідальність за посягання на життя і здоров'я журналіста, разом з цим відповідальність за скоєння злочину проти журналіста у зв'язку з виконанням ним професійних обов'язків або перешкоджання його службовій діяльності прирівнюється до відповідальності за скоєння таких саме дій проти працівника правоохоронного органу. На основі опитування журналістів та експертів, проведеного в рамках проекту Міжнародної федерації журналістів «Безпека журналістів в Україні» було визначено категорії журналістів як найбільш уразливі: журналісти, які проводять розслідування; журналісти – носії інформації; корумповані журналісти; журналісти, що не поважають журналістської етики; регіональні журналісти і працівники комунальних мас-медіа. Розбивка на ці категорії не є універсальною.

ЮНЕСКО веде підрахунок журналістів, вбитих при виконанні ними своїх професійних обов'язків, наприклад с 2006 по 2017 рр. болем 1000 журналістів було вбито на роботі під час виконання професійних обов'язків, 55% були вбиті у державах, де не велись озброєні конфлікти, з 2006 по 2017 р. ЮНЕСКО зареєстровано високе число вбивств 11 жінок-журналістів у 2016 та 2017 рр. 182 журналіста, з 1 січня по жовтень 2018 р. зареєстровано 86 вбивств журналістів. Журналістська діяльність супроводжується підвищеним ризиком і, на жаль, слабо захищена у світі.

Відоме значення у встановленні співробітництва журналістів усіх країн і об'єднання їхніх зусиль за досягнення довір'я між народами, проти дезінформації, загрози нової війни і безпеки, в тому числі журналістів є одним з головних завдань діяльності Міжнародної організації журналістів (МОЖ), заснована у середині 40-х років ХХ ст. та Міжнародної федерації журналістів заснованої у 1926 р. представленої 600 тис. журналістів з більш ніж 139 країн світу та захищає соціальні і професійні права журналістів, працюючих у печатній та електронній пресі.

-
1. zakon.rada.gov.ua/laws
 2. ms.detector.media/mediaprosvita/ Професія для сміливих.
 3. imi.org.ua - Як журналістська етика і стандарти регулюються законами України.29.12.2017- Роман Головенко, інститут масової інформації.
 4. ua.ejo-online.eu Журналістська етика в Україні розбіжності між практикою та теорією- Європейська обсерваторія журналістики – ЕЖО-2012,26 листопада- Етика та якість, медіа журналістика. Олена Кутовенко
 5. unesco.org/news/ ЮНЕСКО
 6. ifj.org Міжнародна організація журналістів
 7. cje/org/ua/ua/code - Кодекс етики українського журналіста
 8. nsju.org -Національна спілка журналістів України
 9. Britannica.com/topic/

СПЕЦИФІКА ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «029. ІНФОРМАЦІЙНА, БІБЛІОТЕЧНА ТА АРХІВНА СПРАВА»

Зачко В., Татакі О. О.

Під впливом новітніх інформаційних і освітніх технологій істотно змінюються структура виробництва, баланс попиту на професії та помітно зростає ступінь інтелектуалізації діяльності в усіх сферах, все це потребує нових можливостей для задоволення потреби у кваліфікованих кадрах щодо забезпечення нових видів діяльності. Ці процеси вимагають модернізації підходів до освіти, що спричинило зміну діапазону спеціальностей для здобувачів вищої освіти та перегляд відповідних освітньо-професійних програм підготовки кадрів.

Саме тому актуальною проблемою у процесі підготовки сучасних кадрів є створення інтегрованої системи, яка поєднувала б документні комунікації та новітні інформаційно-освітні технології. Зокрема, основні вимоги до такої системи вказано у Постанові Кабінету Міністрів України «Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності» від 30 грудня 2015 р., № 1187 [3].

Метою даної наукової розвідки є виявлення специфіки формування інформаційного забезпечення спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» у процесі навчання здобувачів вищої освіти в нашій державі.

Не викликає сумнівів, що підготовка фахівців з інформаційної діяльності має базуватись на міжнародних стандартах гуманітарної освіти та відповідати потребам вітчизняного ринку праці, а також враховувати результати вивчення і прогнозування структури соціальної та виробничої діяльності фахівців, які зазначаються у Концепції розвитку освітньої діяльності відповідних закладів вищої освіти. Так зокрема, досягнення